

Jurisprudentie

Inleiding Internationaal Recht (Maastricht University)

Scan to open on Studeersnel

Jurisprudentie

Internationaal:

Rechtspersoonlijkheid

Reparations for Injuries → VN heeft volledige afgeleide rechtspersoonlijkheid aangezien de leden de VN bepaalde functies toe vertrouwen waarbij een grote mate van rechtspersoonlijkheid nodig is om deze uit te voeren.

Extern zelfbeschikkingsrecht

Kosovo Advisory Opinion → in het geval van een volk in een gebied waar sprake is van kolonisatie, onderdrukking of bezetting van een ander volk. Het volk kan zich afscheiden van de moederstaat, maar moet wel aan de criteria van art. 1 Montevideo voldoen om zelf een staat te zijn.

Gewoonterecht

North Sea Continental Shelf → o.a. er moet een bepaalde tijd verstreken zijn waarin de gewoonterechtelijke regel wordt toegepast, deze hoeft niet heel lang te zijn. De gedragingen die de gewoonterechtelijke regel aanduiden moeten niet alleen resulteren uit de vaste praktijk maar er moet ook op die manier worden nageleefd dat er blijkt dat er ook de overtuiging is dat het de juiste manier van handelen is. Voor sommige staten ligt er extra nadruk op de statenpraktijk ('specially affected States') dit zie je bijv. bij zeerecht en staten die aan zee liggen.

Asylum $\rightarrow$ gewoonterecht kan ook lokaal of regionaal voorkomen.

Nicaragua → o.a. er zijn uitzondering mogelijk op de regel dat statenpraktijk uniform en consistent moet zijn. Als staten tegen de regel in gaan en beweren dat het een uitzondering vormt dan is dat een bevestiging van de regel. De uitoefening van de gewoonte hoeft niet volledig in overstemming te zijn met de regel.

Anglo Norwegian Fisheries → 'persistent objector' van een regel is niet aan die regel verbonden.

Jurisdictie

Lotus → de soevereiniteit van staten strekt zich uit tot alle handelingen die niet begrensd worden door een verbod in het internationaal recht. Staten kunnen er dus voor kiezen elke zaak te vervolgen die zij willen zolang er maar geen verdrag of gewoonterechtelijke regel is die dit verbiedt.

Staatsimmuniteit

Jurisdictional Immunities of the State → de staat geniet beperkte immuniteit, om te bepalen of de staat immuniteit heeft moet er worden gekeken naar de soort handeling (acta jure imperii of acte jure gestionis). Er moet worden gekeken naar de aard en het doel van de handeling. De aanspraak op staatsimmuniteit wordt niet beïnvloed door de ernst van het misdrijf, enkel de soort handeling is relevant.

Arrest Warrant → enkele situaties waarin de staatsimmuniteit van gezagsdragers niet op gaat zijn: er geldt geen immuniteit in eigen staat, de moederstaat kan de immuniteit opheffen, na hun ambtstermijn genieten personen geen immuniteit meer voor handelingen voor of na de ambtstermijn noch voor privéhandeling tijdens de ambt (rationae materiae), er geldt geen immuniteit voor de internationale hoven.

<u>Staatsaansprakelijkheid</u>

Teheran Hostages → handelingen van een groep individuen wordt toegerekend aan de staat als de staat de handelingen aanvaard en erkend als eigen handelingen als in art. 11 ARSIWA.

Diplomatieke bescherming

Nottebohm $\rightarrow$ bij een persoon met een dubbele nationaliteit kan enkel de staat met de sterkste band diplomatieke bescherming uitoefenen.

Barcelona Traction $\rightarrow$ diplomatieke bescherming kan worden uitgeoefend bij individuelen en bedrijven die de nationaliteit van de staat beztitten.

Europees:

Intrekken en wijzigen wetsvoorstel

Raad v Commissie C209/13 → recht om voorstellen te wijzigen behelst ook het recht om voorstellen in te trekken. Er moet dan wel aan 2 voorwaarden worden voldaan, te weten: een uitgebreide motivering en alleen om zwaarwegende redenen (bijv. voorstel is zodanig gewijzigd dat het doel van de Commissie niet meer kan worden bereikt)

Individueel belang bij beoordelen wetgevingshandelingen

Plaumann → individueel belang bij art. 263 lid 3 VWEU, dit houdt in dat jouw belang op een andere manier wordt geraakt dan alle andere (hypothetische) belangen die er zijn (let op dit is erg lastig te bewijzen, in de meeste gevallen kan dit niet worden aan getoond).

Prejudiciële vraag

CILFIT → uitzonderingen op de verplichting van de hoogste instantie om een prejudiciële vraag te stellen aan het HvJ zijn: de vraag is niet relevant voor de oplossing van het geschil, het antwoord op de vraag is al gegeven door het Hof of vaste rechtspraak (acte éclairé) of het antwoord op de vraag is duidelijk en er bestaat geen redelijke twijfel (acte clair).

Rechtstreekse werking

Van Gend en Loos → om te bepalen of regels rechtstreekse werking hebben moet er aan enkele criteria worden getoetst, te weten: de bepaling moet voldoende duidelijk, precies en onvoorwaardelijk zijn.

Costa/ENEL → Europees recht heeft voorrang op nationaal recht omdat het Europees recht vereist dat regels in alle lidstaten op dezelfde wijze moeten worden toegepast.

Van Duyn → er is een mogelijkheid van rechtstreekse werking van richtlijnen

Faccini Dori → samenvattingsarrest waarin de rechtstreekse werking van richtlijnen wordt uitgelegd.

Marshall → rechtstreekse werking wordt alleen erkend in verticale situaties d.w.z. in situaties waar bijv. een individu zich beroept op een richtlijn t.o.v. de overheid.

Foster → elke entiteit die een dienst uitoefent van openbaar belang onder toezicht van de overheid en daartoe bijzondere en soms vergaande bevoegdheden heeft gekregen, wordt gezien als een uitingsvorm van de staat.

Francovich → erkenning van staataansprakelijkheid, er moet wel aan 3 criteria worden voldaan te weten: de richtlijn moet rechten toekennen aan particulieren en die particulieren moeten op basis van de richtlijn voldoende geïdentificeerd worden, de schending moet voldoende gekwalificeerd zijn (non-implementatie is dit altijd) en er moet een causaal verband zijn tussen de schade en de non-implementatie van de richtlijn.

Marleasing → erkenning van richtlijn conforme interpretatie, staten moeten meewerken aan de doelen van de EU en daarom moeten nationale rechters het nationaal recht zoveel mogelijk naar het Europees recht uitleggen indien er sprake is van voldoende beleidsruimte.

Kücückdeveci → uitlegging van nationaal recht naar Europees recht mag nooit leiden tot contra legem interpretatie.

Kolpinghuis → richtlijn conforme interpretative mag nooit leiden tot strafrechtelijke aansprakelijkheid.

Vrij verkeer van goederen en diensten

Dassonville → een maatregel van gelijke werking is elke maatregel die direct of indirect, daadwerkelijk of potentieel inbreuk maakt op het intracommunautaire handelsverkeer.

Cassis de Dijon → een maatregel van gelijke werking kan mits non-discriminatoir niet alleen gerechtvaardigd worden op basis van art. 36 VWEU maar ook op grond van dwingende maatregelen in het algemeen belang indien er is voldaan aan de proportionaliteitseis (geschikt en noodzakelijk).

Keck → indien een maatregel een bepaalde verkoopmodaliteit betreft dan valt deze buiten het verbod van art. 34 VWEU en is het dus geen MGW als er aan 2 voorwaarden is voldaan, te weten: het is van toepassing op alle handelaren dus zowel binnenlandse als buitenlandse en er mag noch wettelijk noch feitelijk onderscheid worden gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse handelaren.

De Agostini/ Gourmet → als een maatregel niet aan de Keck-criteria voldoet is het een maatregel van gelijke werking en valt het dus wel onder het verbod van art. 34 VWEU.

Ker Optica → het verbieden van internetverkoop wordt getoetst aan de Keck-criteria om te bepalen of het gaat om een bepaalde verkoopmodaliteit. De regel maakt echter feitelijk onderscheid tussen handelaren omdat het voor buitenlandse handelaren moeilijker wordt om hun producten te verkopen.

DocMorris → online verkoop van receptvrije geneesmiddelen is toegestaan, het verbod dat was opgelegd door Duitse apothekers was in strijd met het Europees recht omdat het een feitelijk onderscheid maakte tussen handelaren.

<u>Vrij verkeer van personen</u>

Gebhard → indirecte discriminatie van personen kan worden gerechtvaardigd door een 'rule of reason' net zoals in Cassis de Dijon.

Groener v Minister for Education $\rightarrow$ taaleisen die noodzakelijk zijn voor een functie zijn geaccepteerd.

Henn & Darby → verbod op verkoop van pornografisch materiaal in het VK kon worden gezien als een MGW als in art. 34 VWEU, maar deze werd gerechtvaardigd op grond van art. 36 VWEU in het belang van de openbare zede.

Conegate → in het VK was het toegestaan om pornografisch material te produceren dus kon het VK zich niet beroepen op de openbare zede als in art. 36 VWEU.

Ondernemingen bij mededingsrecht

Höfner → de definitie van een onderneming is elke entiteit die economische activiteit uitoefent.

Consten & Grundig $\rightarrow$ enkel het aantonen van het doel van partijen om bijv. de markt te beperken is voldoende, ook al is het gevolg niet zoals beoogd.

United Brands → definitie van een dominante marktpositie: economische machtspositie van een onderneming, die deze in staat stelt de instandhouding van een daadwerkelijke mededingen in de relevante markt te verhinderen doordat zij sterk genoeg is zich in belangrijke mate onafhankelijk van

haar concurrenten, afnemers en consumenten te gedragen. Daarnaast moet de <mark>relevante markt</mark> af worden gebakend d.w.z. de productmarkt, seizoensmarkt en geografische markt.					
-	·		- ~~-~~		